

ver faa Følgen? Følgen vil blive den, at man ingen Penge kan faae i faste Eiendomme, naar der andetskedsfra eller fra andre Foretagender med tilbørlig Sikkerhed tilbydes Udlaaneren en højere Rente, eller ogsaa vil Loven blive omgaaet. Dette er en bekjendt Sag, og jeg tror, at flere Medlemmer, som ere bekendte med Forholdene, ville indrømme, at saaledes har Tilstanden været i de senere Aar. Det er allerede sket for flere Aar tilbage, at man har omgaaet Loven. Man kjender jo altfor godt den Ting, at der er bleven givne Forskrivninger paa 1,000 Kr., medens man kun har faaet 900; det er Noget, der ikke saa sjældent har eksisteret. Dertil kommer tillige, at det navnlig i de sidste Aar har været meget vanskeligt at faae Penge i faste Eiendomme, fordi man har anbragt Pengene i andre heldige eller uheldige Spekulationer, eller i alt Fald har kunnet faae en højere Rente ud af dem. Det lader sig ikke gjøre at binde Pengene til en bestemt Ting, naar man kan faae dem anbragte paa en fordelagtigere Maade i andre Foretagender. Man kan binde Statens Penge og de Penge, vi ere Herre over, men vi formaa ikke at binde de private Penge. Det forekommer mig, at det ærede Medlem mente, at det var heldigt saaledes at binde Rentefoden, hvorved Pengene kom til at gaa i andre Retninger, idet han sagde, at det ikke var nogen Ulykke, at Pengene ikke kom Landbruget til gode; thi det højeste, Landbruget risikerede, var at komme til at give 5 pCt., som tillige var den højeste Procent, det kunde svare. Jeg betvivler ikke, at, dersom vi komme under heldige Lovgivningsforhold, ville Landeieendommene ikke en Gang behøve at svare 5 pCt.; men denne Lov om Rentebevillinger, hvor uslydlig den end kan være, har dog havt til Følge, at Pengene gaa andre Veie, og dette er uheldigt. Brutto-Overskudet af vore Landeieendomme gaar jo i Sparekasserne, og det vide vi jo alle, at Kjøbstadspareraferne i Reglen ogsaa ere Banker, hvoraf flere i det sidste Aar ikke have villet laane ud mod Prioriteter i faste Eiendomme, men kun mod 3 Maaneders Bøxer til indtil 8 pCt. Pengene gaa herfra til Industri og Handel, og det er kun Overskuddet derfra, der gaar tilbage til Landbruget. Derved faar Landbruget en løsere Karakter, hvilket jeg ligesom det ærede Medlem anser for meget uheldigt, og det kommer i Forhold til de udenlandske Konjunkturer, i Stedet for, at Industri og Handel skulde være byggede paa Landbruget. Det Nødvendige til Landbrugets fremadskridende Udvikling af Overskudet skulde anvendes til Landbruget, og saa skulde Industri og Handel være baserede paa vore egne Frembringelser, som jo navnlig er Produkterne af Agerbruget. Jeg ser altsaa ganske anderledes paa dette Forhold end det ærede Medlem for Veile Amts tredje Valgkreds, og jeg tillader mig at sige, i Modsetning til den ærede Finansminister, at jeg, uagtet jeg erkjender det Gode i det Skridt, Finansudvalget er

kommet til, dog heller havde set, at det samme Udvalg, de samme Medlemmer, havde indbragt et Forslag her i Thinget, som var gaaet ud paa, at Rentebevillingerne for stedse skulde være fri. Jeg kan godt forstaa, at de ikke have turdet gaa til at ophæve Lovene om Rentefoden, hvad der efter min Opfattelse var det Naturlige og Rigtige (En Stemme: Følgen bliver den samme). Det ærede Medlem siger, at Følgen bliver den samme, og det glæder mig at høre det, thi deraf ser jeg, at vi nu dog Alle ere komne til Erkjendelse af, at det er umuligt for et lille Land som vort og overhovedet for ethvert Land at binde Rentefoden, thi er den høj i Udlandet, saa kjaber man Papirer der. Det er en gammel Vildfarelse at ville tro at kunne binde Rentefoden, og denne Anskuelse haaber jeg, at Mange her i Thinget ville bifalde. Jeg stemmer med Glæde for Forslaget, men jeg havde, som sagt, hellere set et Forslag, der gik ud paa for stedse at hæve Betalingen for alle Rentebevillinger. — Smidlertid, da jeg har Ordet, tør jeg maasse omtale nogle Udtalelser af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen); han er rigtignok ikke tilstede i dette Dieblis (Røfod: Saa lad ham være fri). Nei, jeg tror dog, at det, efter den Udtalelse, der fremkom fra det ærede Medlem, er det Heldigste, at jeg udtaler mig imod den. Han mente, at man til tredje Behandling skulde søge at komme til et andet Forslag med Hensyn til Skolelærerne, et Forslag, som skulde gaa ud paa, at Maximum blev forhøjet med omtrent 300 Kroner, eller ogsaa, at Maximalbestemmelsen blev helt hævet. Jeg tror oprigtig talt, at, vil man overhovedet, at Skolelærerne skulle have nogen Lønningsforbedring, saa skal man være noget moderat i sine Fordringer. Selv om man er Skolelærer, skal man være noget forsigtig med at stille Noget op, som der ikke er Udfigt til at gennemføre, og jeg vil meget fraraade det ærede Medlem noget Saadant. Han begrundede navnlig sit Forslag ved den Omstændighed, at, efter at Reguleringssummerne vare forhøiede, vilde mange Lærere nu ikke faae et saa høit Tillæg som det, de vilde have faaet iver. Dette kan ogsaa være ganske rigtigt i Forhold til de Reguleringssummer, der laa for iver; men paa den anden Side kan det heller ikke negtes, at de Lønningsstater, vi komme til i Aar, ere de samme, som man ansaa for passende i Fjor. Reguleringssummerne, som senere ere fastsatte, svare bedre til de virkelige Lidsforhold end de tidligere. Jeg tror, at der tidligere var en stor Misforstaaelse, saavel i den Udtalelse, der kom fra Lærereforeningen i 1875, som i de Udtalelser, der kom frem her i Thinget, nemlig, at det navnlig var Dyrtiden, der skulde medføre, at vi gav Tillæg til Lærerne. Det er jo soleklart, at Lærerne, der ere Lønnede ved Vælses in natura dels efter Kapitelstaxten og dels ved Jord, ere stillede saaledes, at naar Konjunkturerne udvikle sig, faae de